

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Parallela Geographiae Veteris Et Novae

Briet, Philippe

Parisiis, 1648

§. 2. Ventorum antiquorum syllabus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13147

ANDRONICVS CYRRHESTES apud Strabonem in turri octagonâ Athenis octo disposuerat, quos Triton mobilis virgâ indicabat.

AQVILO	NOTVS.
APELIOTES	ZEPHYRVS.
CÆCIAS	AFRICVS.
ARGESTES	EURVS.

PLINIUS, SENECA, ARISTOTELES duodecim recipiunt, quos Seneca ex punctis Tropicorum, Circularum Polarium, & Meridiani prædictos circulos secantis, colligit.

Subsolanus	Απελιώτης.	Fauonius	Ζέφυρος.
Boreas	Απαρχίας.	Auster	Νότος.
Aquilo	Μέσος.	Albonotus	Λευκόνοτος.
Cæcias	Καίχιας.	Africus	ΑΨ.
Corus	Αργέης.	Vulturnus	Εὔρος.
Thrafcias	Θρασκίας.	Euronotus	Φοινικίας.

VITRUVIUS LIB. I^o. CAP. VI°. VIGINTI QUATVOR.

SEPTENTRIO	AVSTER.
Thrafcias	Euronotus.
Corus	Vulturnus.
Caurus	Eurus.
Circius	Cæcias.
Etesia	Ornithia.
FAVONIUS	SOLANVS.
Argestes	Carbas.
Subuesperus	Boreas.
Africus	Aquilo.
Libonotus	Supernas.
Altanus.	Galicus.

§. 2. *Ventorum Antiquorum Syllabus.*

AFRICVS Græcis ΑΨ ab Africâ dictus (quæ Græcis Libya est) nomen accepit, procellosus imprimis; quo tamen flante mirum est (Plinio teste) Alcyonum proli sterni mare. Aristoteles ait eum vix obducere cælum nubibus, quoniam illas rapiditate suâ dissipat.

ALTANVS à Vitruvio iuxta Austrum collocatur, & sic dici-

tur quòd *altriùs nubes agat*, aut fortè ab Altano vrbe Calabriae respectu Brundusij, aut Tarenti; ex eo retinuere nomen venti meridionales *les Autans*.

APARCTIAS ab Vrfa Minore nomen habet, Latinis *Septentrio*: in Europâ serenus, in Africâ nubilus. Confunditur à quibusdam cum *Borea*, *Aquilone*, & *Etesis*.

APELIOTES, Senecæ Apheliotès à Græco ἄλιος, Latinis *Solanus*, & *Subsolanus* spirans ab Oriente Æquinoctiali. Denominatur autem ventus à Sole potiùs nascente, quàm Occidente, quia Oriens flatum auget, Occidens premit, inquit Plinius.

ARGESTES à Vitruuio infra Fauonium constituitur, apud Aristotelem, Plinium, Strabonem loco Cauri supponitur. Ab Homero certè νότος appellatur. Dicitur à Græco ἄργος quæ *pigrum* sonat, igitur per Antiphrasim, est enim procellosus: licèt id Seneca neget cum eum mollem vocat, ac euntibus, & redeuntibus communem. Idem videtur esse cum *Iapyge*, & *Cauro*.

AQVILLO ab Aquilæ velocitate dictus. Eius loco ab Aristotele substituitur *Meses*: sed Plinius & Seneca aliter sentiunt.

ATABALVS & *Atabulus* ventus est peculiaris Apuliæ, cuius meminit Horat. Sat. v. Quidam *Ataburum* legunt, & ab Ataburo monte Siciliae nominari putant; quare ab eodem Horat. torrere dicitur montes Apuliæ. Porphirion tamen dictum credit τῆς ἀπὸ τῆς βάλλειν ab inferenda noxa, quia sic omnia arefacit vt nullis possint Solibus recreari ait Plinius.

AYSTER ab hauriendis aquis appellatur, licèt non asperetur: Græcis Notus est.

BOREAS Græcorum, Aquilo Latinorum est, & dicitur vel à Rege Thraciæ, vt Mythologi, vel τὸ πρὸ τῆς βοῆς, quoniam est violenti flatus, & sonori, vt vult apud Gellium Phauorinus.

CÆCIAS vulgo inter Aquilonem, & Subsolanum collocatur, ab vno Vitruuio inter Subsolanum, & Eurum. Non pellit nubes, sed ad se videtur attrahere, vnde nata parcemia. Tatius c. 32. Ifag. in phænomena Arati ait ita dictum à Fl. Caico. vocatur aliter *Hellepontias*.

CARBAS supra Subsolanum infra Boream Vitruuio; fortè ab vrbe Carba minoris Armeniæ.

CATAOEGIS Pamphyliam infestat apud Senecam s. Nat. quæst. An ab Oegofagis Galatiæ? videtur sanè ad Septentrionem referendus.

CAVRVS à Vitruuio constituitur vbi Plinius, & Aristoteles Argesten locant: sic vocatur quòd in morem Pantheræ stridere seu *Caurire* videatur.

CIRCIVS Cercius Catoni, sic appellatur à *turbine*, vt vult Phauorinus apud Gellium. Tribuitur vni Galliæ à Plinio, & Senecâ, Cato eo quoque infestari Hispanos Alpinos ait. Neque tamen totam Galliam quatit, siquidem Viennæ non sentitur, inquit Plinius. Percellere armatum hominem, & plaustrum ait Cato: Gallorum ædificia diruere, inquit Seneca, & tamen coli ab indigenis, quòd huic debeant salubritatem, ideòque ei ab Augusto in Galliis agenti votum esse templum. Rectè collocatum esse à Vitruuio arguit Plinij locus.

CORVS vulgò cum Cauro confunditur, distinguitur tamen à Vitruuio: Seneca hunc violentum vocat, & in vnam partem rapacem.

ETESIÆ sic vocantur quasi *Anniuersarij*, tempestiui & salubres omni viuenti, inquit Tullius. Plinius ait flare biduo post exortum Caniculæ, Theon in Aratum ab exortu Caniculæ, vt plurimum 60. diebus ad Arcturum. Ab antiquis vulgò crediti sunt flare à Septentrione, quare à Lucretio *Etesie flabra Aquilonum*: vnde quidam eis assignarunt Nili inundationem. Alij in Occidentem, alij in Orientem declinare malunt, Nigidius etiam apud Gellium in Austrum. Videlicet, inquit idem Gellius lib. 2. cap. 22. ex aliâ, atque aliâ cæli parte flant. Plinius eos cum *Prodromis* videtur confundere: Seneca tradit vocari, *somniculosos*, & *delicatos*, quia inquit, *mane surgere nesciunt*.

EVRONOTVS Aristoteli *Lenconotus*, aliter & *Phanicias* de quo postea. Inter Eurum, & Notum ab Aristotele collocatur; à Vitruuio inter Vulturum, & Austrum.

EVRS *Eῦρος* quasi *Eῦρος fluidus* quia excitat sudorem, vt vult Eustathius, vel quasi *Ἐὼρ τῆς Ἐὼρ πύλης* procedens ab Aurorâ. Confunditur aliquando cum Subsolano, & Vulturno. Immo & ab aliis affigitur Orienti æstiuo, ab aliis hyemali, ait Strabo.

FAVONIVS à fouendo dictus, quòd ab eo plantæ enectæ frigore refoueantur. Græcis est *Ζέφυρος*.

GALLICVS cuius meminit vnus Vitruuius, & prope Septentrionem, versus Austrum locat.

HELLESPONTIAS ab Helle ponto vnde spirat in Græciam

& Athenas, aliter Cæcias de quo sup. à.

IAPYX cuius meminere Horatius, & Virgilius. Ad Caurum, seu Argesten referri debet. Opratur enim ab Horatio Maroni ex Italia in Græciam & Athenas soluturo, & eo vsa est Cleopatra ex Epyro in Ægyptum fugiens. Nomen habet à Iapygiâ parte Apulie.

LEUCONOTVS aliter *Euronotus*, item & *Phœnicias*. Dicitur autem Leuconotus quòd serenitatem inducat: λευκὸν enim *serenum* est.

LIBONOTVS ita dictus quòd Notum inter, & Africum spirat: à quibusdam Leuconotus apud Strabonem nominatur.

MESES quasi *medius*: à Plinio locatur inter Aquilonem, & Cæciam; ab Aristotele post Boream versus Orientem loco Aquilonis Pliniani.

NOTVS à Græco νότος *humor* quia valdè humidus: vel vt apud Gellium Phauorinus ab ὄνα *Ledo* vnde ὄνοτος & per apharesin νότος, inquit Eustathius, quòd frugibus, & corporibus noceat. Noctu vehementior est, quàm interdiu: & eo flante animalia minus esuriunt, ait Plinius. In mari Adriatico sæuit atrocius.

OLYMPIAS à Plinio supra Argesten effertur: qui etiam notat consuetudinem inualuisse vt *Olympias*, *Scyron* & *Argestes* confundantur, quod & fecit Aristoteles. Nomen habet ab Olympo monterespectu Thessalorum.

ORNITHIAS quasi *Auicularis* quia post Brumam spirans aues reducit, ait Plinius, estque admodum temperatus. At Geminus frigidum appellat. Ab Aristotele, & Vitruuio opponuntur Ornithiæ Etesis.

PHOENICIAS à Phœnicibus qui eo vtuntur soluentes in Græciam. *Euronotus* aliter dicitur.

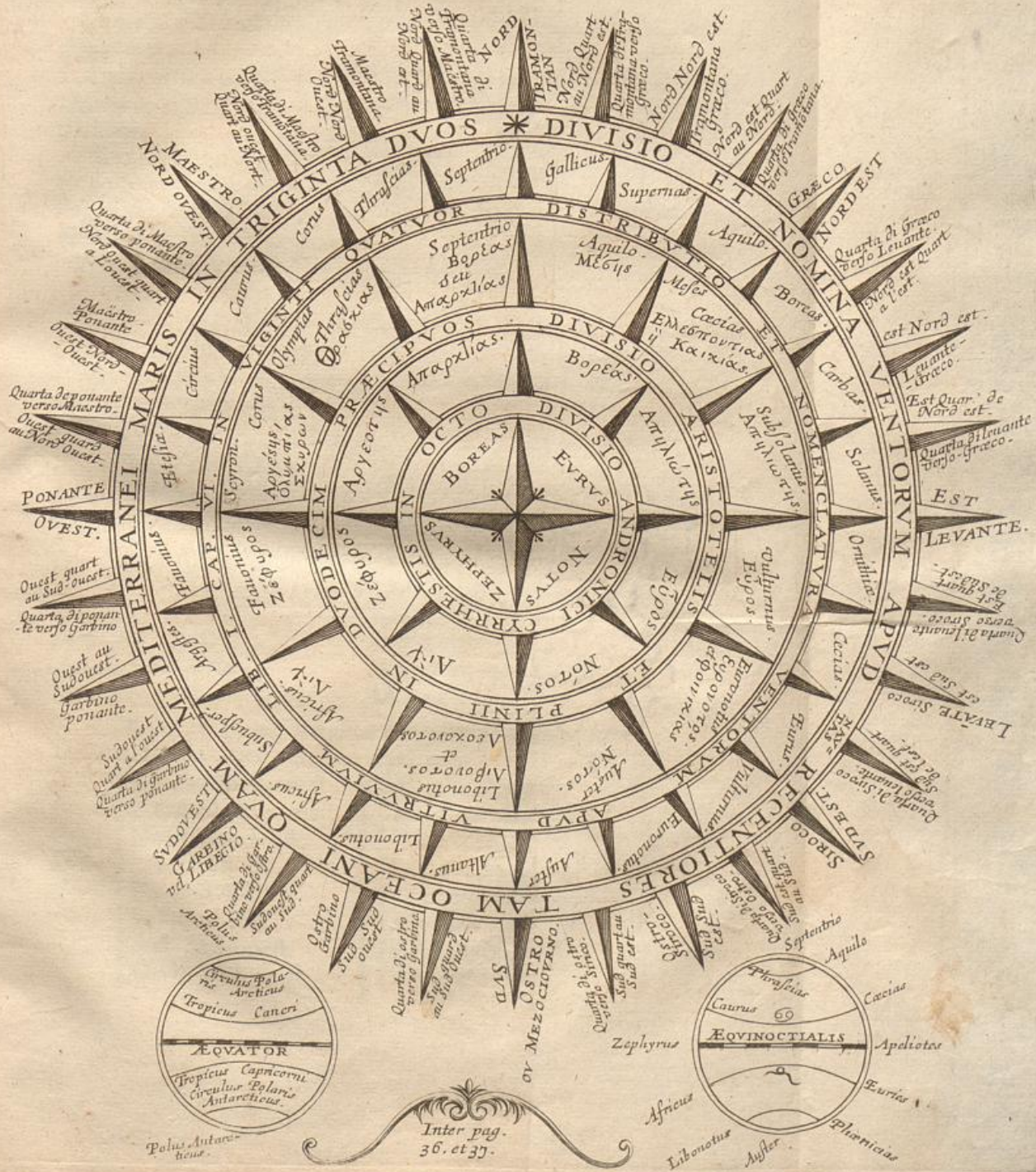
SCYRON à montibus seu Petris Scyroniis vocatur, & maximè Athenienses infestat. Hunc Plinius infra Argestem ablegat. Quomodo autem cum Olympiâ, & Argeste confundatur supra inuimus.

SEPTENTRIO à polo Arctico spirat, Græcis Aparétias de quo superius.

SOLANVS Vitruuio, Plinio *Subsolanus*, ab Oriente Æquinoctiali spirat.

SUBSOLANVS idem cum *Solano*.

VENTORVM ACCVRATA TABVLA SECVDNVM VETEREM ET NOVAM DISPOSITIONEM AC NOMEN-CLATVRAM.

VENTORVM ACCURATA TABV
SECVNDVM VETERVM ET NOVA
DISPOSITIONE AVTORVM CLAVSURA

SVBVESPERVS quem vnus appellat Vitruuius, atque inter Argesten, & Africum statuit.

SVPERNAS appellatur quoque ab vno Vitruuio, & supra Aquilonem collocatur.

THRASCIAS nomen habet à Thracia latè sumptâ, hoc est à regionibus supra Macedoniam extensis. De eius situ omnes conueniunt.

WLTVRNVS infra Eurum ab vno Vitruuio statuitur, à Latinis pluribus cum Euro confunditur. Quidam apud Gellium vocant Euronotum. Dicitur à vulture aue, vel à Vulturno fluuio Campaniæ.

ZEPHYRVS quasi *ζάνη φέρων vitam ferens*, Latinis Fauonius.

§. 3. De Ventis secundum recentiores.

DIVIDVNTVR venti 32. in Cardinales, Secundarios, Tertiarios, & Quadrantes.

CARDINALES sic dicti quod à 4. mundi Cardinibus spirent.

In Oceano.	{	EST ab Oriente.	LEVANTE.	} In Mediterraneo.
		OVEST ab Occidente.	PONENTE.	
		SVD à Meridie.	OSTRO seu Mesogiorno.	
		NORD à Septentrione.	TRAMONTANA.	

SECUNDARIII in quibus Nord & Sud nomen incipiunt.

In Oceano.	{	SVDEST.	SIROCO.	} In Mediterraneo.
		NORDEST.	GRÆCO.	
		SVDOVEST.	GARBINO seu Libecio.	
		NORDOVEST.	MAESTRO.	

TERTIARIII in quibus Secundarius claudit nomen, inchoat Cardinalis.

In Oceano.	{	Quest-Nord-ouest.	Ponente-Maestro.	} In Mediterraneo.
		Nord-Nord-ouest.	Maestro-Tramontana.	
		Nord-Nord-Est.	Tramontana-Græco.	
		Est-Nord-Est.	Leuante-Græco.	
		Est-Sud-Est.	Leuante-Siroco.	
		Sud-Sud-Est.	Ostro-Siroco.	
		Sud-Sud-ouest.	Ostro-Garbino.	
		Quest-Sud-ouest.	Ponente-Garbino.	